

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Ing. V. K.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hl. m. Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, **za účasti osoby zúčastněné na řízení:** Mgr. M. K., v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2019, č. j. 2 A 34/2017 – 60,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2017, č. j. MHMP 93335/2017.

[2] Žalovaný citovaným rozhodnutím podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zamítl odvolání stěžovatele ve věci spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 31. 7. 2016 (dále jen „zákon o přestupcích“); toho se stěžovatel dopustil úmyslným narušením občanského soužití hrubým jednáním, a to tím, že dne 20. 3. 2016 v době kolem 18 hod. v P. X, N. X, v prostoru mezi otevřeným pravým křídlem a pevným rámem hlavních vchodových dveří domu fyzicky napadl osobu zúčastněnou na řízení. Za tento přestupek stěžovateli byla podle § 11 odst. 1 a § 49 odst. 2 zákona o přestupcích uložena pokuta ve výši 2000 Kč; současně byla stěžovateli podle § 79 odst. 1 zákona o přestupcích uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu, v níž namítal, že žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Poukázal na to, že řízení je již od počátku

zatíženo vadou spočívající v tom, že v oznámení a předvolání ze dne 4. 5. 2016 je uvedeno, že stěžovatel do osoby zúčastněné na řízení, která je jeho bývalou manželkou, silou oběma rukama strčil, a to do místa v oblasti ramen, načež bývalá manželka začala padat na roh zábradlí, avšak podle podkladů pro zahájení řízení byl stěžovatel obviněn z toho, že svou bývalou manželku uhodil pěstí do obličeje; neobstojí proto závěr žalovaného, že podkladem pro zahájení správního řízení o přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích byly poznatky získané před zahájením řízení ze svědkyni podaného vysvětlení ze dne 2. 5. 2016. Stěžovatel dále konstatoval, že lékařská zpráva ze dne 21. 3. 2016 nehovoří o tom, že by si napadená stěžovala na to, že byla strčena oběma rukama do oblasti ramen, resp. že by v této oblasti cítila nějakou bolest, měla tam modřinu či podlitinu. Dále stěžovatel zdůraznil, že jeho bývalá manželka nikdy neuvedla, že by ji strčil oběma rukama do oblasti ramen, naopak při jednání před správním orgánem dne 25. 5. 2016 trvala na své výpovědi tak, jak ji učinila před policejním orgánem. Stěžovatel také namítal, že napadená a svědkyně, paní M. Š., jsou sousedky z jednoho vchodu domu, pravidelně se navštěvují a pravděpodobně se domluvily na tom, co bude svědkyně vypovídat. Stěžovatel upozornil na skutečnost, že svědkyně byla vyslechnuta až dne 2. 5. 2016, zatímco k posuzovanému jednání došlo dne 20. 3. 2016, a dále na rozpory mezi podáním vysvětlení svědkyně ze dne 2. 5. 2016 a její výpovědí ze dne 25. 5. 2016, zejména v otázce vzdálenosti a úhlu pozorování, doby, od které konflikt sledovala, a zda jí bránilo ve výhledu tělo stěžovatele. Podle stěžovatele výpověď svědkyně verzi napadené neodpovídala a nepodporovala ji. Dále poukázal na to, že je pravák, není tedy možné, aby svou bývalou manželku udeřil do pravé části tváře a zároveň pravou stranou těla a pravou rukou přidržoval domovní dveře, které před ním zavírala zevnitř domu. Za absurdní pak stěžovatel považoval, že se správní orgány verzi napadené nezabývaly, projednaly verzi svědkyně, aniž by prokázaly, že byla na místě konfliktu. Stěžovatel trval na tom, že přestupek nespáchal, naopak jeho bývalá manželka se dopustila nepravdivého obvinění, přičemž motivem jejího jednání byla snaha udělat ze stěžovatele násilníka, aby byl ještě více omezován jeho styk s dcerou.

[4] Městský soud neshledal žalobu důvodnou; uvedl, že v oznámení byl předmět řízení vymezen jednoznačným způsobem a v průběhu řízení byl pouze upřesněn co do místa spáchání přestupku (v oznámení o zahájení řízení se uvádí, že k napadení došlo „před domem“, v rozhodnutí správního orgánu I. stupně se hovoří o tom, že k němu došlo „v prostoru mezi otevřeným pravým křídlem a pevným rámem hlavních vchodových dveří domu“); správní orgány tak postupovaly v souladu s právními předpisy i s judikaturou (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 - 541). Soud dodal, že správní orgán I. stupně zahájil řízení z moci úřední dle § 46 odst. 1 správního řádu, nebyl vázán oznámením učiněným na policii napadenou dne 21. 3. 2016 ani oznámením přestupku zasláným mu Policí České republiky; správní orgán I. stupně tak při zahajování řízení o přestupku nevycházel pouze z tvrzení napadené a ze skutečností uvedených v oznámení přestupku ze dne 4. 4. 2016; před zahájením přestupkového řízení totiž předvolal k podání vysvětlení svědkyni (záznam ze dne 2. 5. 2016), a na základě informací vzešlých především z daného vysvětlení vymezil předmět přestupkového řízení, kterým bylo nejen výše popsané jednání stěžovatele, ale též podání nepravdivého oznámení napadenou. Městský soud označil za zřejmé, že správní orgány při svém rozhodování vzaly v potaz vyjádření stěžovatele a především výpověď svědkyně a na základě učiněných zjištění dospěly k závěrům, které byly popsány v jejich rozhodnutích.

[5] Městský soud konstatoval, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, nejsou o něm důvodné pochybnosti, správní orgány shromáždily dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a podklady hodnotily v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 50 odst. 3 a 4 správního řádu). Je nesporné, že dne 20. 3. 2016 kolem 18. hodiny došlo v P. X, N. X, v prostoru mezi otevřeným pravým křídlem a pevným rámem hlavních vchodových dveří domu k hádce mezi bývalými manželkami, která vyústila ve fyzické napadení bývalé manželky stěžovatele. Skutečnost, že ke

pokračování

konfliktu došlo, dle názoru soudu nepopřel ani sám stěžovatel, v průběhu přestupkového řízení opakovaně uznal, že dostal vztek a proti své bývalé manželce razantně otevřel dveře. Městský soud měl tedy za prokázané, že stěžovatel úmyslně narušil občanské soužití jiným hrubým jednáním; fyzické napadení druhé osoby, v důsledku kterého mohlo dojít k jejímu poranění, nelze považovat pouze za nevhodné, jak se snaží navodit.

[6] Soud stěžovateli nepřisvědčil ani v otázce namítaných rozporů ve výpovědi svědkyně; s ohledem na konzistentnost a detailnost výpovědi je nesporné, že se skutečně nacházela na místě konfliktu. Pokud svědkyně jednou konstatovala, že incident sledovala ze vzdálenosti 5 m, a jindy sdělila, že byla od hádky a následného fyzického napadení vzdálena 3 metry, nejedná se o podstatnou okolnost, která by mohla ovlivnit věrohodnost svědkyně. Obdobně městský soud odmítl námitku zaujatosti svědkyně; ta v průběhu správního řízení nestraničila ani jednomu z bývalých manželů a při podání vysvětlení dne 2. 5. 2016 i při výpovědi v rámci ústního jednání dne 25. 5. 2016 popsala konflikt obdobným způsobem. Městský soud rovněž připomněl, že správní orgán I. stupně nevycházel jen z výpovědi svědkyně, ale dne 29. 6. 2016 provedl místní šetření, aby ověřil, zda je možné, aby v prostoru dveří mohlo dojít k popisovanému incidentu, a shledal, že se tak mohlo stát.

[7] Ani námitky stěžovatele týkající se obtížné manipulace s vchodovými dveřmi nebo tvrzení, že bývalou manželku neudeřil pěstí do obličeje, neshledal městský soud důvodnými. Byť bylo řízení proti osobě zúčastněné na řízení pro přestupek podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích spočívající v nepravdivém oznámení přestupku zastaveno, žalovaný uznal, že Mgr. K. jednání stěžovatele zveličila tak, aby vypadalo závažněji, než jak tomu bylo ve skutečnosti. Žalovaný zároveň však nemohl odhlédnout od toho, že k incidentu došlo, čímž se tedy podstata oznámení Mgr. K. potvrdila. Soud dále uvedl, že skutečnost, že paní K. nikdy nevyprávěla, že by její napadení mělo spočívat v tom, že do ní stěžovatel strčil oběma rukama do oblasti ramen, není v dané věci rozhodná, neboť jednání stěžovatele vyplynulo z jiných podkladů pro vydání rozhodnutí. Správní orgány se ve svých rozhodnutích vypořádaly s námitkami stěžovatele, své závěry dostatečně odůvodnily, uvedly, proč tu kterou verzi skutkového děje hodnotily jako věrohodnou a proč jiným verzím neuvěřily.

[8] Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Městskému soudu vytýká nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[9] Stěžovatel se se závěry soudu a správních orgánů neztotožňuje, přičemž shodně jako v žalobě namítá, že správní řízení je od samého počátku zatíženo vadou, neboť v oznámení o zahájení řízení a předvolání je uvedeno, že stěžovatel se měl úmyslně dopustit přestupku proti občanskému soužití, jiného hrubého jednání podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích tím, že dne 20. 3. 2016 v době kolem 18.00 hod. v P. X, v ul. N. X, před domem fyzicky napadl bývalou manželku, a to tak, že do ní silou oběma rukama strčil, a to do místa v oblasti ramen, načež napadená začala padat na roh zábradlí. Avšak dle podkladů pro zahájení správního řízení byl stěžovatel obviněn ze stejného přestupku tím, že fyzicky napadl bývalou manželku, a to tak, že ji měl uhodit pěstí do obličeje, jak napadená uvedla na Policii ČR. Tato vada dle stěžovatele prostupuje celým řízením, neobstojí proto závěr žalovaného, že podkladem pro zahájení správního řízení o přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích byly poznatky získané před zahájením řízení ze svědkyní podaného vysvětlení ze dne 2. 5. 2016.

[10] Stěžovatel dále rekapituluje podání vysvětlení učiněné jeho bývalou manželkou na Policii České republiky dne 21. 3. 2016, s tím, že z úředního záznamu vyplývá, že napadená byla bez zjevného zranění. K lékařskému ošetření se jeho bývalá manželka dostavila až den po údajném napadení, přičemž lékařská zpráva MUDr. G. S. z tohoto ošetření neobsahuje žádné tvrzení napadené o tom, že jí stěžovatel strčil oběma rukama do oblasti ramen. Obdobně napadená při podání vysvětlení po řádném poučení policejním orgánem nikdy neuvedla, že ji stěžovatel strčil oběma rukama do oblasti ramen, v důsledku čehož by ona začala padat na roh zábradlí. Tuto skutečnost napadená neuvedla ani později, při ústním jednání před správním orgánem nebo v řízení před městským soudem, přičemž na uvedené městský soud v rámci odůvodnění svého rozsudku nikterak nereagoval.

[11] Stěžovatel rozporuje věrohodnost svědecké výpovědi M. Š., jmenovaná je sousedka a kamarádka jeho bývalé manželky. Svědkyně vždy uvedla, že neviděla, že by stěžovatel udeřil napadenou pěstí do obličeje, tedy svědkyně jednoznačně popřela to, co opakovaně, od samého počátku uvádí napadená, a na čem trvala po celé správní řízení. K verzi úderů do obličeje stěžovatel opětovně poukazuje na to, že je pravák, tudíž případné údery do obličeje by musely být vedeny na levou stranu obličeje, což se však nestalo. Stěžovatel připomíná skutečnost, že vchodové dveře do domu jsou těžké a samy se zavírají, tudíž stěžovatel nemohl v jeden okamžik držet vchodové dveře tak, aby se nezavřely, když je napadená současně zavírala, a zároveň oběma rukama strčil napadenou do oblasti ramen, když tato sama ustupovala za vchodové dveře domu. K prokázání tvrzení svědkyně, která nemají ani oporu ve výpovědi napadené, správní orgány neučinily žádná zjištění, která by toto prokazovala, např. rekonstrukci jednání účastníků na místě. Navíc, jednání stěžovatele, tj. razantnější otevření dveří, nelze podřadit pod pojem „hrubé jednání“, jak má na mysli městským soudem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 29/2017 - 28, ze dne 20. 7. 2017. Jednání stěžovatele nepřekročilo rámec pouhé nevhodnosti, neboť k fyzickému napadení druhé osoby, v důsledku kterého mohlo dojít k jejímu poranění, nedošlo, a toto ani nebylo stěžovateli prokázáno. Stěžovatel dále poukazuje i na to, že svědkyni na místě samém nikdo, kromě napadené, neviděl. Z toho stěžovatel usuzuje, že tato svědkyně a její pes na místě samém vůbec nebyli, neboť v opačném případě by je zajisté zaznamenal i stěžovatel. Za zcela absurdní a skutečnosti neodpovídající pak stěžovatel považuje závěr správních orgánů převzatý i městským soudem, že by svědkyně sama nemohla mít zájem na výsledku správního řízení.

[12] Dle názoru stěžovatele je rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím správního orgánu I. stupně zcela nezákonné a ve své podstatě nesmyslné již v tom, že na jednu stranu se konstatuje, že k napadení pěstí do obličeje nedošlo, nicméně žádná zmínka jak ze strany napadené, tak lékařky a lékařské zprávy o jakémkoliv jiném fyzickém kontaktu, než do obličeje, není uvedena. Z výše uvedeného tak zcela jednoznačně vyplývá, že stěžovatel se nedopustil žádného přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, naopak bylo prokázáno, že napadená stěžovatele nepravdivě obvinila ze spáchání uvedeného přestupku. Nepotvrdila se tak podstata obvinění napadené, jak nesprávně uvedl žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí, neboť jádro jejího oznámení nebylo pravdivé, jak naopak vyplynulo z provedeného dokazování. Nad rámec uvedeného dále stěžovatel uvádí, městský soud vyhlásil rozsudek předem připravený i s odůvodněním, ve kterém není uvedeno nic z toho, co proběhlo při ústním jednání soudu. Dle názoru stěžovatele tak bylo i porušeno jeho právo na spravedlivý proces.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti sdělil, že tato neobsahuje nic jiného než žaloba; ve všem proto odkázal na odůvodnění písemného vyhotovení rozsudku městského soudu, s nímž

pokračování

se žalovaný plně ztotožňuje. Dle úsudku žalovaného by kasační stížnost měla být zamítnuta jako nedůvodná.

[14] Osoba zúčastněná na řízení se nevyjádřila.

[15] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a z důvodů stěžovatelem uplatněných, přihlížel přitom i k tomu, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Dospěl k názoru, že kasační stížnost není důvodná.

[16] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve tímto důvodem. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by současně napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné, či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

[17] Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí být z odůvodnění dotčeného rozhodnutí zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Povinností soudu je řádně se vypořádat se žalobní argumentací (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45, atp.). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán, resp. soud podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012 - 45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 - 64). Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud v nálezu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08: „*Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.*“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014 - 43).

[18] Nejvyšší správní soud předesílá, že posouzení správnosti a zákonnosti rozhodnutí správního orgánu je úlohou především městského soudu, který primárně je povolán přezkoumat žalované správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si také učiní úsudek sám nezávisle na skutkových závěrech žalovaného. Intervence ze strany kasačního soudu je v tomto ohledu výjimečná a omezuje se pouze na závažné vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) či d) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2017 č. j. 6 As 256/2016 - 79).

[19] Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud se podrobně a precizně vypořádal se všemi stěžovatelskými námitkami. V kasační stížnosti pak stěžovatel v zásadě pouze opakuje stejná tvrzení, která uplatnil již v žalobě, s tím, že jeho (stejně) výtky nemíří pouze proti žalovanému, ale proti žalovanému a městskému soudu. Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Je proto výhradně na stěžovateli, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí městského soudu, nikoli rozhodnutí správního orgánu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 42). Smyslem soudního přezkumu není opakovat již jednou vyřčené, proto Nejvyšší správní soud považuje za dostatečné pouze stručně shrnout, proč nejsou námitky stěžovatele důvodné, neboť v zásadě všechny již byly stěžovateli vysvětleny městským soudem; tomu pak stěžovatel pouze v obecné rovině vytyká nepřezkoumatelnost rozsudku a vadu řízení spatřuje v tom, že soud vyhlásil „předem připravený“ rozsudek, aniž by zohlednil ústní jednání.

[20] Z důkazů obsažených ve spise jednoznačně vyplývá, že dne 20. 3. 2016, kolem 18. hodiny došlo v P. X, N. X, v prostoru mezi otevřeným pravým křídlem a pevným rámem hlavních vchodových dveří domu při předávání dítěte k hádce mezi rozvedenými manžely, která vyústila ve fyzické napadení osoby zúčastněné na řízení ze strany stěžovatele. Důkazní materiál zahrnuje úřední záznam Policie ČR ze dne 21. 3. 2016, č. j. KRPA-111033-3/PŘ-2016-001420, o oznámení napadení osoby zúčastněné na řízení; dále správní spis obsahuje úřední záznamy o podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Ve spise je založen záznam o podaném vysvětlení svědkyně ze dne 2. 5. 2016, č. j. R501/2016/OOS/DYT, v něm uvedla, že přijela autem k domu a zaslechla hádku dvou lidí, zjistila, o koho šlo, její pes se rozběhl k dceři paní K. a stěžovatele, takže svědkyně byla nucena se přiblížit. Stěžovatel stál ke svědkyni zády, ta viděla, že paní K. držela otevřené dveře, stěžovatel strčil paní K. oběma rukama do místa na úrovni ramen, napadená neupadla jen díky tomu, že se držela dveří, začala padat dozadu na roh zábradlí. Správní orgán na základě uvedených podkladů oznámil zahájení řízení o přestupku, kterého se měl podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích dopustit stěžovatel tím, že dne 20. 3. 2016 před domem fyzicky napadl svou bývalou manželku tak, že do ní silou oběma rukama strčil, a to do místa v oblasti ramen, načež napadená začala padat na roh zábradlí. Současně správní orgán I. stupně zahájil řízení o přestupku, kterého se měla podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích dopustit osoba zúčastněná na řízení tím, že oznámila napadení ze strany stěžovatele, který ji měl napadnout několika údery pěstí do obličeje.

[21] Následně správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí, kterým uznal stěžovatele vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se dopustil úmyslným narušením občanského soužití hrubým jednáním, a osoba zúčastněná na řízení byla uznána vinnou z přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se dopustila tím, že úmyslně narušila občanské soužití nepravdivým obviněním z přestupku. K odvolání obou účastníků řízení vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu zastavil řízení ve věci přestupku osoby zúčastněné na řízení a zamítl odvolání stěžovatele a výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve vztahu k němu potvrdil.

[22] Namítá-li nyní stěžovatel, že správní řízení je od samého počátku zatíženo vadou, neboť v oznámení o zahájení řízení a předvolání je uvedeno, že stěžovatel do osoby zúčastněné na řízení silou oběma rukama strčil, a to do místa v oblasti ramen, načež napadená začala padat na roh zábradlí, zatímco podle podkladů pro zahájení řízení byl obviněn z toho, že svou bývalou

pokračování

manželku uhodil pěstí do obličeje, lze ve shodě s městským soudem a žalovaným potvrdit, že stěžovatel zaměňuje význam podkladů pro zahájení řízení podle § 67 odst. 2 zákona o přestupcích s významem podkladů pro vydání rozhodnutí podle § 50 správního řádu. Stěžovatel přisuzuje právním účinkům podání vysvětlení podle § 61 odst. 1 zákona o policii právní účinky oznámení o zahájení řízení podle § 46 odst. 1 správního řádu. Správní orgán I. stupně však nebyl vázán oznámením učiněným na policii paní K. dne 21. 3. 2016 ani oznámením přestupku zasláným mu Policií ČR dne 4. 4. 2016. Správní orgán I. stupně před zahájením přestupkového řízení předvolal k podání vysvětlení svědkyni a na základě informací vzešlých především z daného vysvětlení vymezil předmět přestupkového řízení, kterým bylo nejen výše popsané jednání stěžovatele, ale též podání nepravdivého oznámení paní K. Zda vůbec, a jakým konkrétním jednáním se podezřelí přestupku dopustili, jakož i to, zda se ho dopustili, zjišťuje správní orgán až v řízení o přestupku za užití zásad správního a trestního práva, zejména zásady materiální pravdy (§ 3 správního řádu), zásady vyšetřovací (§ 50 odst. 3 správního řádu) a zásady volného hodnocení důkazů.

[23] Podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích se přestupku dopustí *ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vybrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním.*

[24] Občanské soužití obecně lze vymezit jako „*soubor pravidel chování, jejichž zachování - nad rámec právních norem - je podle obecného názoru a přesvědčení nutnou podmínkou klidného a pořádaného soužití občanů v daném místě, čase a situaci. Ustanovení § 49 však chrání jen určité společenské zájmy (čest a důstojnost občana, jeho zdraví a pokojný život), a tedy jen ta pravidla občanského soužití, jejichž porušení směřuje proti těmto zájmům*“ (cit. Červený, Z., Šlauf, V., Tauber, M.: Přestupkové právo. Komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů, Linde, Praha 2009, str. 125). Objektem skutkové podstaty přestupku podle § 49 zákona o přestupcích je tedy občanské soužití a narušení občanského soužití je obligatorním znakem skutkových podstat přestupků proti občanskému soužití. Narušení občanského soužití je pak trestáno tehdy, dojde-li k jeho negativnímu zasažení jednáním určité intenzity, jež svojí povahou typově odpovídá jednáním uvedeným v demonstrativním výčtu hrubých jednání v § 49 zákona o přestupcích.

[25] Hrubé jednání je jednání, které „*narušuje občanské soužití takovou měrou, že podle obecného názoru a přesvědčení překračuje rámec pouhé nevhodnosti (nesprávnosti). Je třeba proto důsledně odlišit jednání hrubé a jednání jinak nevhodné (např. porušení pravidel slušnosti, zdvořilosti)*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 As 84/2009). Jako hrubé jednání Nejvyšší správní soud posoudil například uchopení ženy o několik let starší za oblečení v oblasti krku, neboť šlo o zásadní zásah do osobnostní sféry dotyčné osoby, který mohl být spojován přímo s útokem na danou osobu, či minimálně znemožňující nebo omezující její volný pohyb (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 2 As 29/2017 - 28). Dále takto Nejvyšší správní soud posoudil například situaci, kdy se obviněná na benzínové stanici rozjela proti zaměstnanci čerpací stanice stojícímu v bezprostřední blízkosti před vozem, a vytlačovala ho před sebou vozidlem na vzdálenost přibližně 30 metrů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 As 221/2016 - 39). Rovněž takto hodnotil Nejvyšší správní soud jednání obviněné, která u vstupu na diskotéku udeřila jinou návštěvnicí diskotéky dvakrát pěstí do obličeje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2019, č. j. 9 As 73/2018 - 25).

[26] Ze shora uvedených příkladů úmyslných jednání, která byla posouzena jako hrubé jednání proti občanskému soužití, lze dovodit, že jednání je hrubým tehdy, pokud vykazuje znaky neurvalosti, agresivity, či jde o projev fyzického násilí zaměřeného proti integritě jiné osoby. Podle názoru Nejvyššího správního soudu poskytuje správní spis v nyní projednávané věci

jednoznačnou oporu pro závěry správních orgánů stran naplnění podmínek pro postih stěžovatele ve smyslu § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích.

[27] Správní orgány i městský soud považovaly za stěžejní výpověď svědkyně, jejíž věrohodnost správní orgány ověřily provedením místního šetření dne 29. 6. 2016. Nejvyšší správní soud konstatuje, že tento důkaz správní orgány a městský soud hodnotily v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 50 odst. 4 správního řádu) jednotlivě i v souhrnu s ostatními podklady a s jejich závěry se zdejší soud ztotožňuje. Namítá-li stěžovatel rozpory ve výpovědi svědkyně, pak mu nelze přisvědčit, neboť svědkyně při ústním jednání dne 25. 5. 2016 i ve vysvětlení podaném dne 2. 5. 2016 popsala konflikt obdobným způsobem. K tomu lze dodat, že rozpory ve výpovědi lze spatřovat spíše v případě stěžovatele; ten podle záznamu ze dne 20. 3. 2016 uvedl, že bývalou manželku natlačil mezi dveře a zeď a přes průhledné vchodové dveře uviděl, že napadená vstává a odchází s dcerou nahoru po schodech. Avšak při ústním jednání dne 25. 5. 2016 stěžovatel uvedl, že bývalá manželka předvedla pády na zem a křičela, že byla napadena. Rovněž námitky stěžovatele směřující k zaujatosti svědkyně nejsou důvodné, neboť svědkyně nepotvrdila výpověď paní K. (stran místa úderu na těle), naopak její výpověď vyvrátila; tudíž svojí výpovědí nestránila ani jednomu z obviněných v přestupkovém řízení.

[28] Podrobnou argumentaci stěžovatele týkající se obtížné manipulace s vchodovými dveřmi pak zdejší soud shodně s městským soudem nepovažuje i s ohledem na protokol o ohledání na místě za zásadní pro posouzení dané věci. Stěžovateli je kladeno za vinu nikoli razantní otevření dveří, jak sám tvrdí, ale fyzické napadení paní K. spočívající v tom, že stěžovatel do jmenované silou oběma rukama strčil. Nejvyšší správní soud konstatuje, že se plně ztotožňuje se závěry správních orgánů i městského soudu, že takové jednání je třeba považovat za hrubé, které překračuje rámec pouhé nevhodnosti (nesprávnosti). Tato míra narušení občanského soužití je očividná i například ve srovnání se shora uvedenými posuzovanými situacemi.

[29] Poškozená musela v dané situaci zcela přirozeně pociťovat obavy o svoje zdraví, o zásahu do osobnostní sféry nemluvě. Soud tak nesouhlasí s tím, že by stěžovatel poškozenou nijak neohrozil. Aby takové jednání nebylo přestupkem, muselo by jít pouze o jednání v nutné obraně [§ 2 odst. 2 písm. a) zákona o přestupcích], o kterou však zjevně nešlo. Stěžovatel sám opakovaně uznal, že na bývalou manželku dostal vztek a že ke konfliktu došlo.

[30] Konečně, vrací-li se stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně k otázce napadení poškozené pěstí, pak tento skutek se v řízení neprokázal, ale správní orgány postavily bez pochybností najisto, že skutkový děj proběhl jinak. Tvrzení stěžovatele nabízející alternativy průběhu skutkového děje a podružné okolnosti nemají oporu ve spisovém materiálu a nebylo o nich rozhodováno. Protože se podstata oznámení Mgr. K. potvrdila, tj. skutečnost, že ve stejný čas a na stejném místě se stěžovatel vůči napadené dopustil jiného hrubého jednání, rozhodl žalovaný oprávněně o zastavení řízení vůči Mgr. K., neboť její jednání nemohlo zcela naplnit znaky skutkové podstaty nepravdivého obvinění z přestupku ve smyslu § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích.

[31] Ke zbývajícím kasačním námitkám jako celku Nejvyšší správní soud uvádí, že v zásadě představují prosté popírání závěrů žalovaného a městského soudu a nepřinášejí žádnou otázku, která již nebyla v předchozím řízení přesvědčivě zodpovězena a uzavřena. Tvrzení stěžovatele o „přípravenosti“ rozsudku městského soudu jsou zcela nepodložená, stěžovatel neuvádí nic konkrétního, co by mohlo nasvědčovat porušení jeho práva na spravedlivý proces.

pokračování

[32] Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod, pro který by měl rozsudek městského soudu zrušit. Městský soud se věcí stěžovatele řádně zabýval, přezkoumatelným způsobem se vypořádal s relevantními žalobními námitkami, přitom nikterak nevybočil ze zákona ani z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu; kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[33] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.; žalovanému, kterému by podle pravidla úspěchu náhrada nákladů řízení náležela, v rámci řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[34] Osobě zúčastněné na řízení Nejvyšší správní soud nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť jí ve smyslu § 60 odst. 5 s. ř. s. neuložil žádnou povinnost. Ze spisové dokumentace rovněž nevyplývá, že by osobě zúčastněné na řízení v průběhu řízení o kasační stížnosti vznikly nějaké náklady a že by důvody zvláštního zřetele hodné odůvodňovaly přiznání náhrady nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. února 2021

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu